



Ἐπίκαιρο

Ἡ ἁγία Φιλοθέη
(25η Μαρτίου)

Μέσα στὸν Μάρτιο, τὸν μῆνα πού διανύουμε, γιορτάζουμε μιά **λαμπρή διπλή γιορτή: τὴν 25η Μαρτίου!** Ποιὸς μπορεῖ νά μᾶς πεῖ τί γιορτάζουμε τῇ μεγάλῃ αὐτῇ μέρᾳ; (...) Πολὺ σωστά! Πανηγυρίζουμε **δύο χαρμόсуна γεγονότα, τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδας μας: τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821** (δείχνουμε *τὶς ἀντίστοιχες εἰκόνες, βλ. ἐποπτικὸ ὕλικό*).

Σήμερα θά μιλήσουμε γιὰ μιά ἐπανάσταση πού ἔγινε πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ '21. Χαρακτηρίστηκε **«ἐπανάσταση ἀγάπης»**. Ἔχετε ἀκούσει γι' αὐτήν; Πρωτεργάτης ἦταν μιά γυναίκα, ἡ **ἁγία Φιλοθέη**, ἡ κυρά τῆς Ἀθήνας, ὅπως ὀνομάζεται. Τῇ γνωρίζετε; (Δείχνουμε *τὴν εἰκόνα τῆς, βλ. ἐποπτικὸ ὕλικό*).

Τὸ 1522 μ.Χ. στὴν τουρκοκρατούμενη Ἀθήνα γεννήθηκε ἡ μικρὴ **Ρεγούλα** στὴν ἀρχοντικὴ **οἰκογένεια τῶν Μπενιζέλων**. Οἱ πλούσιοι καὶ εὐσεβεῖς γονεῖς τῆς, **Ἄγγελος Μπενιζέλος**, δημογέροντας τῶν Ἀθηνῶν, καὶ **Συρίγα Παλαιολόγου**, ἔδειξαν ἰδιαίτερη φροντίδα γιὰ τὴ χριστιανικὴ ἀνατροφή καὶ τὴ μόρφωση τῆς πολυγαπημένης τους μοναχοκόρης. Καὶ ἡ Ρεγούλα ἀπὸ τὰ παιδικὰ τῆς

χρόνια ξεχώριζε γιά τήν **εὐφυΐα** καί τήν **καλοσύνη** της.

Πολύ νεαρή οἱ γονεῖς της τήν πάντρεψαν μ' ἕναν ἀπό τούς ἄρχοντες τῆς Ἀθήνας. Τρία χρόνια ὅμως μετά τόν γάμο, ὁ σύζυγός της πέθανε. Ἐμεινε χήρα ἡ Ρεγούλα, ἀλλά δέν θέλησε νά κάνει δεύτερο γάμο. Εἶχε βαθιά μέσα της μία πολύ δυνατή ἐπιθυμία: **νά δώσει ὅλη τήν περιουσία της καί ὅλη τή ζωή της στόν Χριστό, πού πολύ ἀγαποῦσε, καί στόν πονεμένο λαό τῆς πατρίδας της.**

Πραγματικά, μέσα στήν πόλη τῆς Ἀθήνας ἰδρύει **ἕνα πρωτότυπο μοναστήρι**. Μέσα σ' αὐτό λειτουργοῦσε

✓ **σχολεῖο**, γιά νά μαθαίνουν γράμματα τά ὑπόδουλα Ἑλληνό-πouλα

✓ **βιοτεχνικό ἐργαστήριο**, γιά νά μαθαίνουν τά νεαρά κορίτσια νά ράβουν καί νά ὑφαίνουν

✓ **ξενώνας**, στόν ὁποῖο ἔβρισκαν καταφύγιο ὅσες Ἑλληνίδες κινδύνευαν ἀπό τή μανία τῶν Τούρκων.

Τό μοναστήρι τῆς ἀθηναίας ἀρχόντισσας ἔγινε μιά μεγάλη ἀγκαλιά. Ποιός φτωχός ἔφυγε ἀπό κεῖ μέ ἄδεια χέρια; Ποιός πεινασμένος δέν χόρτασε; Ποιός γέροντας, ποῖο ὀρφανό, ποιός πονεμένος δέν βρῆκαν συμπαράσταση; Ἡ ἴδια ἡ Ρεγούλα, ἡγουμένη πλέον μέ τ' ὄνομα **Φιλοθέη**, καί οἱ μοναχές πού ἦταν μαζί της πρόσφεραν ἀπλόχερα τήν ἀγάπη τους. Ὅλη τήν περιουσία τους καί ὅλη τή ζωή τους τήν ἔταζαν σ' αὐτόν τόν μεγάλο σκοπό: **ν' ἀγαποῦν τόν Θεό καί νά σκορποῦν γύρω τους τή δική Του ἀγάπη**. Ἀκούραστες ἔτρεχαν ὅλη τή μέρα καί θερμά προσεύχονταν μέχρι ἀργά τή νύχτα. Μέσα στή σκλαβωμένη Ἀθήνα ἔμοιαζε τό μοναστήρι τους μέ **λαμπάδα ἀναμμένη**, πού ἔδινε ἐλπίδα καί φῶς στούς φτωχοὺς ραγιάδες.

Αὐτό τό φῶς ὅμως δέν τό ἄντεξε ὁ τοῦρκος κατακτητής. Θέλησε βία νά τό σβήσει. Δίνουν ἐντολή οἱ ὀθωμανικές ἀρχές νά συλληφθεῖ ἡ Φιλοθέη. Τή ρίχνουν στή φυλακή καί τή βασανίζουν ἀλύ-

πητα. Μεσολαβούν ευτυχώς οι δημογέροντες της Ἀθήνας καί πετυχαίνουν τήν ἀποφυλάκισή της.

Τί κάνει στή συνέχεια ἡ Φιλοθέη; Σταματᾷ τή δράση της; Ἀσφαλῶς ὄχι! Γι' αὐτό ζεῖ, γιά ν' ἀγαπᾷ τόν Θεό κι ὅλους τούς πονεμένους. **Σάν χείμαρρος ἡ ἀγάπη της ξεχύνεται παντοῦ!**

Ἀποφασίζεται ὅμως καί πάλι ἡ σύλληψή της. Ἦταν **2 Ὀκτωβρίου 1588** ἀργά τό βράδυ. Ξημέρωνε τοῦ **ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου**, τοῦ πολιούχου τῆς Ἀθήνας. Σ' ἓνα ἀπό τά μετόχια τοῦ μοναστηριοῦ τελεῖται ὁλονύκτια ἀγρυπνία. Ἐκεῖ βρίσκεται καί προσεύχεται ἡ Φιλοθέη, ὅταν ξαφνικά ὁρμοῦν μέσ στόν ναό Τοῦρκοι. Τή σέρνουν βάνουσα ἔξω καί ἀρχίζουν ἄγρια νά τή μαστιγώνουν. Γέμισε τό σῶμα της πληγές. Δέν σταματοῦν ὅμως νά τή χτυποῦν, μέχρι πού τήν ἀφήνουν σχεδόν ἐτοιμοθάνατη. Τόσο βαριά τήν τραυμάτισαν πού, παρά τίς φροντίδες ὅλων ὅσοι τήν ἀγαποῦσαν, δέν ἄντεξε. Λίγους μήνες μετά, στίς **19 Φεβρουαρίου 1589**, ξεψύχησε.

Κάθε χρόνο τέτοια μέρα ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τή μνήμη της. **Τό λείψανό της φυλάγεται στόν μητροπολιτικό ναό τῶν Ἀθηνῶν** (μποροῦμε νά δείξουμε στά παιδιά τή φωτογραφία, βλ. ἐποπτικό ὑλικό). Μέ τό ὄνομά της σχετίζονται κάποιες περιοχές τῆς Ἀθήνας: ἡ Φιλοθέη, ἡ Καλογρέζα, τό Ψυχικό. Τό Ψυχικό ὀνομάστηκε ἔτσι ἀπό ἓνα «ψυχικό», ἀπό ἓνα καλό δηλαδή πού ἔκανε ἡ πονόψυχη ἁγία Φιλοθέη. Ἄνοιξε σ' ἐκεῖνο τό μέρος μέ δικές της δαπάνες ἓνα πηγάδι. Ἦξερε ὅτι πολλοί φτάνοντας στήν Ἀθήνα ἀπό τά γύρω χωριά περνοῦσαν ἀπό κεῖ, καί ἤθελε ν' ἀνακουφίσει τή δίψα τους! Πόσα, σί' ἀλήθεια, μπορεῖ νά ἐπινοήσῃ καί νά κατορθώσῃ μία ψυχή, ὅταν ἀγαπάει ἀληθινά τόν Θεό!

Θυσία γιά τόν Χριστό καί τήν πατρίδα

Στά δύσκολα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας ἐδῶ στήν πατρίδα μας πολλοί προτίμησαν, ὅπως ἡ ἀγία Φιλοθέη, νά θυσιάσουν τή ζωή τους παρά ν' ἀλλάζουν τήν πίστη τους. Ὀνομάζονται **νεομάρτυρες**, γιατί μαρτύρησαν στά νεώτερα χρόνια τῆς ἱστορίας μας. Οἱ νεομάρτυρες μοιάζουν μέ **ὀλάνθιστα λουλούδια μέσα στή βαρυχειμωνιά** -θυμηθεῖτε τήν ἀγία Κυράννα (βλ. Μάθημα 19ο)-, μέ **ἀναμμένες λαμπάδες μέσ στό βαθύ σκοτάδι τῆς σκλαβιάς!** Κράτησαν ἄσβεστη μέσα τους τήν ἀγάπη στόν Χριστό καί στήν πατρίδα. Ἄν δέν ὑπῆρχαν αὐτοί, ἴσως ἐμεῖς σήμερα νά μή ζούσαμε σέ μιά ὀρθόδοξη καί ἐλεύθερη Ἑλλάδα.

Κι εἶναι ἀλήθεια πώς ὅποιος ἀγαπᾷ τόν Χριστό, αὐτός νοιάζεται καί γιά τήν πατρίδα. **Ὅποιος εἶναι τοῦ Χριστοῦ, αὐτός μπορεῖ νά κάνει θυσίες καί γιά τούς ἄλλους.** Ὅλα τά θυσίασε ἡ ἀγία Φιλοθέη, καί τήν περιουσία της καί τή ζωή της. Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ τῆς ἔδινε τόση δύναμη καί ἥρωισμό!

Θά θέλατε ἄραγε νά μοιάσετε κι ἐσεῖς στήν ἀγία Φιλοθέη στόν ἥρωισμό καί στήν ἀγάπη της; Ἄς εἶστε μικρά παιδιά, στό Δημοτικό ἀκόμη. Ἄν ἀπό τώρα ἀγαπᾶτε τόν Χριστό καί τήν πατρίδα, ἂν μάθετε ἀπό τώρα νά κάνετε κάποιες μικρές θυσίες γιά τούς ἄλλους, μπορούμε νά ἐλπίζουμε ὅτι καί στά ἐπόμενα χρόνια θά ἔχει νά δείξει ἡ ἱστορία μας μεγάλες μορφές, πού θά βγοῦν ἀπό σᾶς! Καί τότε, παρά τίς δοκιμασίες της, **ἡ Ἑλλάδα μας δέν θά χαθεῖ!** (Προτεινόμενα τραγούδια: «Πατρίδα μου Ἑλλάδα», «Πατρίδα», «Γιά νά ῥθει ἡ λευτεριά» ἀπό «Πνευματικές Ὁδές Β'», σ. 230, 231, 248· CD «Καταφυγή», ἀρ. 14, «Χαμόγελα σέ νότες ἐφτά», ἀρ. 11. 13, βλ. ἐποπικό ὕλικό).

Σάν τήν άγία Φιλοθέη
θέλω κι έγώ ν' άγωνιστώ!
Χριστό κι Έλλάδα στήν καρδιά μου
σάν θησαυρό νά τά κρατώ!

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ



1. Έγχρωμες εικόνες.
2. Φωτογραφίες.
3. Άπολυτίκιο άγίας Φιλοθέης σέ άρχεϊο
κειμένου-ήχου.
4. Άφίσα.
5. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.
6. Τραγούδια σέ άρχεϊο κειμένου-ήχου.